

GUTENBERG

Suomen Kirjaltajaliiton äänenkannattaja

• N:o 1 •

Finska Typografförbundets organ

Tammikuu 1 Januari	Tilauhinta — Prenumerationspris Koko vuosikerta } 3 m. Helt år }	Toimitus — Redaktion J. Höglund K. Forsman Vastaava — Ansvarig	Ilmoitushinta — Annonspris Petiiti-riviltä } 25 p. Per petitrad }	5:s vuosikerta 1897 5:te årgången
--------------------------	--	--	---	---

„Gutenberg“

Suomen Kirjaltajaliiton äänenkannattaja, astuu nyt ensikertaa esiin suurempaan lukijapiiriinsä. Sanomme suurempaan syyllä, koska tiedämme Liittoon kirjoittaneitten jäsenten luvun nyt jo olevan paljo suuremman kuin mitkä sen tilaajat olivat viime vuonna, jolloin „Gutenberg“ ilmestyi täk. kirjanpainajayhd. ulosantamana. Ja mikä vielä varmentaa lukijain kasvamista on se, että lehti jaetaan ilmaiseksi kaikille Liiton jäsenille.

Mikäli lehden ohjelmaan ja kantaan tulee, niin ei siinä suhteessa tule entiseen ohjelmaan katsoen sanottavaa muutosta olemaan. Pääasiassa on „Gutenbergin“ asiana Liiton hallituksen ja sen jäsenten keskinäisten tiedonantojen julkaisu, pitäen kuitenkin silmällä koko kirjaltajakunnan yhteistoimintaa ja vaurastumista; huomauttamalla niitä suuria ja haitallisia vikoja ja puutoksia, joita niin taajassa löytyy ja pikistää esiin ammattikunnassamme.

„Gutenberg“ ilmestyy jokaisen kuukauden 1 p:nä saman kokoisena kuin viime vuosinakin, ainakin toistaiseksi, kunnes nähdään Liiton taloudellisen tilan myöntävän tässä suhteessa toisin määrätä.

Liittoon kuulumattomat henkilöt voivat tilata lehteä 3 mkasta joko lähimmästä postikonttorista tai suoraan toimituksella Helsingissä.

Kaikki lehteen aijutut kirjoitukset ovat lähetettävät osotteella: Gutenbergin toimitus, Helsinki.

Gutenbergin toimittajina ovat J. Höglund, suomalaisen (osote: Päivälehtien kirjapaino, Korkeavuorenkatu 45), ja K. I. Forsman, ruotsalaisen osaston (osote: Centraalikirjapaino, Fabianinkatu 6).

Toimitus.

Anmälan.

„Gutenberg“ utgifves från och med detta år af Finska Typografförbundet en gång i månaden hvar 1:sta datum. Skulle behöfvat sådant påkalla, kommer „Gutenberg“ möjligen längre fram på året att utgifvas oftare än omständigheterna till en början medgifva.

I egenskap af organ för Finska Typografförbundet kommer „Gutenberg“ hufvudsakligast att söka främja dettas välgång samt innehålla förbundsstyrelsens meddelanden äfvensom rapporter öfver de olika afdelningarnas värksamhet. För öfrigt skall „Gutenberg“ uppläta sina spalter till allt som rör arbetarnes befogade önsningar, eller sådant som kan tillfredsställa deras andliga behof. Äfven är det vår mening att från det egentliga fackmannaoområdet, så långt

utrymmet tillåter, meddela nyheter som kunna vara af något värde eller intresse.

Såsom bekant torde vara, erhåller medlem af Finska Typografförbundet „Gutenberg“ sig tillsänd utan någon särskild kostnad. Utom förbundet stående personer kunna prenumerera tidningen emot en afgift af 3 mk per år.

Prenumeration emottages under adress: „Gutenberg's redaktion, Helsingfors“.

Alla svenska uppsatser kunna adresseras till K. I. Forsman, Helsingfors Centraltryckeri, och de finska till J. Höglund, Päivälehtis tryckeri.
Redaktionen.

Suomen Kirjaltajaliitto. Finska Typografförbundet

Suomen Kirjaltajaliiton virkailijat.

Suomen Kirjaltajaliiton virkailijain vaaliin, joka pidettiin viime jouluk. 20 p:nä, ottivat osaa Helsingin, Porvoon ja Kuopion osastot. Valituiksi tulivat seuraavat:

Liittohallitukseen:

A. J. Jakobsson 73. J. A. Kosk 73. Fr. Saastamoinen 71. C. A. Bernström 67. K. Mandelin 57. K. I. Forsman 57 ja R. Ahlstedt 54.

Varajäseniksi:

A. Stampell 54. O. A. Nyman 51. J. Holmberg 50. F. F. W. Ahlroos 43 ja J. H. Niemi 18.

Tilintarkastajiksi:

J. A. Snell 69. G. Ehnberg 68. A. Finander 65. E. K. Rosenberg 55 ja E. Tötterman 45.

Tilintarkastajain varajäseniksi:

J. W. Lindholm 63. E. Eriksson 61. L. Laner 61. C. Lönnberg 58 ja K. E. Mustonen 53.

Liittohallitus

on muodostanut seuraavasti:

Puheenjohtajana, J. A. Kosk. V.-puheenjohtajana, Rob. Ahlstedt. Sihteerinä, K. Mandelin. Rahastonhoitajana, Fr. Saastamoinen. Muut jäsenet: A. J. Jakobsson, C. F. Bernström ja K. I. Forsman.

Osotteita:

Puheenjohtaja, J. A. Kosk, Centraalikirjapaino. Sihteerinä, K. Mandelin, Simeliuksen kirjapaino. Rahastonhoitaja, Fr. Saastamoinen, Simeliuksen kirjap.

„Gutenbergin“ suomal. osaston toimittaja, J. Höglund, Päivälehtien kirjap.

„Gutenbergin“ ruotsal. osaston toimittaja, K. I. Forsman, Centraalikirjap.

Liiton osastoille!

Liiton osastohallituksia huomautetaan Liiton sääntöjen 3 § c kohdassa mainituista asiamehistä.

Niinikään huomautetaan osastohallituksia siitä, että jättäisivät Liiton päähallitukselle kaksi kappaletta säännöistään, sekä myös ilmoittaisivat

niistä henkilöistä, jotka työskentelevät osaston piirissä, mutta eivät kuulu Liittoon. Tämä ilmoitus samoin kuin edellämainitut säännöt olisivat lähetettävät mitä pikemmin. (Katso sääntöjen 3 §:län e kohta).

Väliaikaisen hallituksen jättämä kysymys, koskeva isäntien ja toimittajien oikeudesta liittyä Liittoon, päätti Liittohallitus, että isännät ja isännöitsijät 1 §:ssä mainituista ammattiosista, voivat liittyä Liittoon oikeudella nauttia kaikista sen eduista, jota vastoin osakkeen omistajat mainituissa ammatoissa, sekä toimittajat voivat kuulua Liittoon ilman äänioikeutta sekä nauttimatta sen kassojen tarjoomista eduista.

Liittohallitus.

Finska Typografförbundets funktionärer.

I funktionärsvalet till Finska Typografförbundet, som försiggick den 20 sistlidne december, deltog Helsingfors, Borgå och Kuopio afdelningar. Valde blefvo nedanstående:

Till Förbundsstyrelse.

A. J. Jakobsson med 73 röster, J. A. Kosk m. 73 r., Fr. Saastamoinen m. 71 r., C. A. Bernström m. 67 r., K. Mandelin m. 57 r., K. I. Forsman m. 57 r. och R. Ahlstedt m. 54 r.

Till Styrelsesuppleanter.

A. Stampell m. 54 r., O. A. Nyman m. 51 r., J. Holmberg m. 50 r., F. F. W. Ahlroos m. 43 r. och J. H. Niemi m. 18 r.

Till Revisorer.

J. A. Snell m. 69 r., G. E. Ehnberg m. 68 r., A. Finander m. 65 r., E. K. Rosenberg m. 55 r. och E. Tötterman m. 55 r.

Till Revisorssuppleanter.

J. W. Lindholm m. 63 r., E. Eriksson m. 61 r., L. Laner m. 61 r., C. Lönnberg m. 58 r., och K. E. Mustonen m. 53 r.

Förbundsstyrelsen

har konstituerat sig sålunda:

Ordförande, J. A. Kosk. Viceordförande, Rob. Ahlstedt. Sekreterare, K. Mandelin. Kassaförvaltare, Fr. Saastamoinen.

Öfriga ledamöter äro: A. J. Jakobsson, C. A. Bernström och K. I. Forsman.

Adresser.

Öröbundsstyrelsen.

Ordförandens, J. A. Kosk, Helsingfors Centraltryckeri.

Sekreterarens, K. Mandelin, Simelii tryckeri. Kassaförvaltarens, Fr. Saastamoinen, Simelii tryckeri.

Gutenberg's redaktion.

Svenska redaktörens, K. I. Forsman, Helsingfors Centraltryckeri.

Finska redaktörens, J. Höglund, Päivälehtis tryckeri.

Till Förbundsafdelningarna!

Resp. afdelningsstyrelser erinras om hvad förbundsstadgarna § 3 mom. c föreskrifva angående ombud.

Enär samtliga förbundsafdelningar, hvilka hittills varit anmälda, uraktlätit att insända sina stadgar, hvaraf förbundsstyrelsen ansett nödigt erhålla 2 exx., samt icke lämnat uppgift öfver de personer, som konditionera inom afdelningsområdet, (d. v. s. sådana som icke anslutit sig till afdelningen), torde såväl stadgarna som de äskade uppgifterna fortast möjligt öfversändas till förbundsstyrelsen. Se närmare § 3 mom. e.

I anledning af från interimsstyrelsen remitterad fråga om principalers och redaktörers rätt att inträda i förbundet, beslöt förbundsstyrelsen, att principaler och disponenter för de i § 1 omnämnda yrkesgrenar må inträda i förbundet med åtnjutande af alla dess rättigheter, hvaremot aktieägare i någon af dessa industrier äfvensom redaktörer väl kunna tillhöra förbundet, men icke äga rösträtt eller få åtnjuta de förmåner förbundets kassor erbjuda.

Förbundsstyrelsen.

Ilmoitettuja jäseniä: Anmälda medlemmar:

Helsingin lättöastosta. — Från Helsingfors förbundsafdelning. Felix Emil Pettersson, latoja sätäre, $\frac{7}{10}$ 77. — Oskar Reinhold Henriksson, latoja, sätäre, $\frac{16}{7}$ 68. — Wieno Artur Forsström, latoja, sätäre, $\frac{23}{6}$ 75. — Gustaf Adolf Ljungqvist, latoja, sätäre, $\frac{1}{6}$ 64. — Frans Ludvig Elias Berlin, latoja, sätäre, $\frac{2}{10}$ 62. — Henrik Wilhelm Eriksson, painaja, tryckare, $\frac{12}{10}$ 69. — Albin Bernhard Finander, faktori, faktor, $\frac{2}{12}$ 54. — Artur Wilhelm Judén, latoja, sätäre, $\frac{7}{10}$ 75. — Frans Robert Törnroos, latojaopp, sätärelev, $\frac{6}{10}$ 77. — Karl Emil Törnroos, latoja, sätäre, $\frac{30}{10}$ 73. — Axel Lindholm, latoja, sätäre, $\frac{23}{3}$ 60. — Johan Evert Lamberg, latoja, sätäre, $\frac{24}{12}$ 62. — Anders Johan Heikell, kiviipiirtäjä, litograf, $\frac{24}{9}$ 73. — Emilia Chydenius, disponentti, disponent, 44. — Wilhelm Chydenius, yliopiston assistentti, universitetin assistent. — Anders Chydenius, insinööri, ingeniör. — Josef Sigell, faktori, faktor, $\frac{19}{3}$ 49. — A. R. Frenczell, toimittaja, redaktör. — Leonard Salin, toimittaja, redaktör. — Max Koppel, faktori, faktor, $\frac{27}{1}$ 47. — Jaakko Pehkonen, faktori, faktor, $\frac{20}{1}$ 60. — Johan Robert Ahlstedt, faktori, faktor, $\frac{10}{1}$ 50. — Erik Johan Ehnberg, latoja, sätäre, $\frac{18}{15}$ 73. — Antti Johan Rissanen, latoja, sätäre, $\frac{6}{9}$ 75.

Yhtyneitä jäseniä: Inträdande medlemmar:

Helsingin osastosta. Från H:fors afdelning. 1. Ahlroos, Frans Fredrik Wilhelm. — 2. Bernström, Carl Anton. — 3. Berg, Robert Emil. — 4. Holländer, Emil Oskar. — 5. Johansson, Carl Paulinus. — 6. Mattsson, Carl Fredrik. — 7. Niemi, Juho Henrik. — 8. Saastamoinen, Fredrik Willehad. — 9. Skogster, Kaarlo Emil. — 10. Bange, Mathias William. — 11. Kovanen, David Juho. — 12. Nurhonen, Juho. — 13. Taipale, Viktor. — 14. Höglund, Juho Petter. — 15. Lindgrén, Evert. — 16. Cajander, Gustaf Herman. — 17. Hellgren, Karl Fredrik. — 18. Penger, Evert Ferdinand. — 19. Stenvall, Tahvo. — 20. Berg, Anton Viktor. — 21. Kumpu, Johan Viktor. — 22. Petersel, Johan. — 23. Huttunen, Viktor Wilhelm. — 24. Lindeman, Karl. — 25. Marjamaa, Herman Willehad. — 26. Ehnberg, Gustaf Efrain. — 27. Lindholm, Johan Wilhelm. — 28. Nyman, Artur Wilhelm. — 29. Rosenqvist, Juhana Heikki. — 30. Henriksson, Gustaf Emil. — 31. Reinikainen, Antti. — 32. Malmgren, Gösta. — 33. Blomfelt, Gustaf Adolf. — 34. Kalenius, Karl Aksel. — 35. Lindfors, Karl Magnus. — 36. Itkonen, Antti Hugo. — 37. Roine, Kaarlo. — 38. Rosenqvist, Frans. — 39. Lönnfors, Paul. — 40. Tuisku, Onni Valentin. — 41. Flink, Edvin. — 42. Moilanen, Emil. — 43. Abrahamsson, Frans Viktor. — 44. Nyman, Otto Aleksander. — 45. Levälouma, Johan Gustaf. — 46. Koistinen, Viktor. — 47. Vickstedt, Axel. — 48. Eklund, Aleksandra. — 49. Dahlström, Onni. — 50. Frimodig, Johan Edvin. — 51. Aspholm, Axel. — 52. — Friman, Oskar Fredrik. — 53. Thunberg, Frans Oskar. — 54. Savolainen, Otto. — 55. Fröberg, August Johan. — 56. Ahlstedt, Robert. — 57. Ehnberg, Erik Johan. — 58. Watanen, Aleksander. — 59. Tamminen, Juho. — 60. Krekelä, August Aleksander. — 61. Hyvärinen, Antti. — 62. Frimodig, Edvin. — 63. Schwartz, Olli. — 64. Rauhala, Kyösti Leonard. — 65. Lindström, Gustaf Herman. — 66. Schelheoff, Aleksander. — 67. Frosterus, August. — 68. Kankkunen, Henrik Viktor. — 69. Lindroth, Kaarlo Reinhold. — 70. Junttila, Kyösti Aleksander. — 71. Nystedt, Otto Theodor. — 72. Cajander, Karl. — 73. Snell, Johan Alfred. — 74. Jakobsson, Anders Johan. — 75. Hasselgren, Fredrik. — 76. Milenko, Nikolai. — 77. Flodberg, Karl Kristian. — 78. Eriksson, Otto

Konrad. — 79. Wirtanen, Johan Emil. — 80. Isaksson, Karl. — 81. Levander, Emil Arvid. — 82. Brandt, Johan Wilhelm. — 83. Nyman, Axel Levant. — 84. Karjalainen, Albin. — 85. Lindahl, Johan Hjalmar. — 86. Lindström, Carl Fredrik. — 87. Nikander, Bertha Emilia. — 88. Frimar, Anna Mathilda. — 89. Turunen, Alma Maria. — 90. Mustonen, Karl Erik. — 91. Nylund, Gustaf Hemming. — 92. Westerholm, Gustaf. — 93. Heikkilä, Emil. — 94. Blåberg, Fredrik. — 95. Palmu, Gustaf Adolf. — 96. Lindroos, Hilma Gustava. — 97. Törnqvist, Maria Sofia. — 98. Mandelin, Karl Johan. — 99. Lampén, Johan Evert. — 100. Thomasson, Josef Henrik. — 101. Gustafsson, Maria Aleksandra. — 102. Sevoni, Henrik Brynolf. — 103. Mattsson, Anna Maria. — 104. Enberg, Emil. — 105. Lindgrén, Edvin. — 106. Sundström, Julius. — 107. Langinen, David. — 108. Stampell, Alfred. — 109. Hokkanen, Aksel. — 110. Chydenius, Anders. — 111. Chydenius, Wilhelm. — 112. Chydenius, Emilia. — 113. Sigell, Josef. — 114. Pettersson, Feliks Emil. — 115. Henriksson, Oskar Reinhold. — 116. Blomqvist, Viktor Emanuel. — 117. Sundbäck, Hjalmar Hyginus. — 118. Koljonen, Arthur Anders. — 119. Sandberg, Karl Albert. — 120. Eklund, Johannes Alexander. — 121. Tynell, Karl Henrik. — 122. Viander, Frans Fredrik Wilhelm. — 123. Bäckman, Karl Robert. — 124. Weckström, Mauritz Ferdinand. — 125. Sjöblom, Karl Alexander. — 126. Vallin, Gustaf Emil. — 127. Packalén, Karl Emil. — 128. Nikander, Maria Charlotta. — 129. Lindström, Edvard Maximilian. — 130. Nyfors, Johan Emil. — 131. Karell, Arthur. — 132. Jansson, Evert Fridolf. — 133. Levander, Oscar Edvard. — 134. Wasmuth, Wilhelm. — 135. Trafimoff, Alexander. — 136. Hagert, Michael. — 137. Lund, Axel Alfred. — 138. Grundfelt, Karl Wilhelm. — 139. Tuomi, Matti. — 140. Ahlberg, Karl Einar. — 141. Lindfors, Karl Gustaf. — 142. Forsblom, Karl Hugo. — 143. Eklund, Viktor Willehad. — 144. Tallgrén, Bernt Alexander. — 145. Wilén, Fredrik Wilhelm. — 146. Berlin, Frans Ludvig Elias. — 147. Hällsten, Bertha. — 148. Degerth, Elin. — 149. Westerholm, Alma. — 150. Kuhlberg, Anna. — 151. Aalto, Aina. — 152. Kjellin, Alma. — 153. Eriksson, Johan Edvard. — 154. Lager, Axel Fredrik. — 155. Lönnberg, Carl. — 156. Turunen, Fredrik. — 157. Lindfors, Karl Johan. — 158. Hyvärinen, Ivar Johan. — 159. Lundgrén, Gideon. — 160. Rosenberg, Emil Konrad. — 161. Liimatainen, Kaapro. — 162. Malleinius, Verner. — 163. Schultz, Aksel. — 164. Kuitinen, Karl Hjalmar. — 165. Hällstén, Johan Felix. — 166. Lindström, Johan Konstantin. — 167. Blomster, Karl Alexander. — 168. Nyström, Karl Edvard. — 169. Müller, Karl Fredrik Robert. — 170. Nyberg, Henrik Edvard. — 171. Simstedt, Karl Gabriel. — 172. Lappalainen, Antti. — 173. Rantanen, Ida. — 174. Söderlund, August Alexander. — 175. Wikstedt, John. — 176. Fagerholm, Karl. — 177. Lindroos, Frans Alfred. — 178. Ekberg, Karl Oscar. — 179. Fagerholm, Conrad Arthur. — 180. Hallén, John. — 181. Nyberg, Emil. — 182. Dannström, Gustaf. — 183. Nyman, Anders Alfred. — 184. Johansson, Valerian. — 185. Lindholm, Aina. — 186. Mellin, Olga. — 187. Söderlund, Ernst. — 188. Uotinen, Ida. — 189. Filppus, Hilda. — 190. Lagerblom, Wilhelm. — 191. Rosenberg, Fredrik Ludvik. — 192. Lindgrén, Karl Rudolf. — 193. Forsström, Frans Emil. — 194. Pettersson, Viktor. — 195. Forsström, Henrik Johan. — 196. Lindroos, Axel Alexander. — 197. Fagerström, Arthur August. — 198. Forström, Väinö Johannes. — 199. Nyman, Albert Michael. — 200. Kyllönen, Herman. — 201. Metjeltz, Konstantin. — 202. Segerhorn, Bror Bernh. — 203. Forsström, Wieno Arthur. — 204. Ljungqvist, Gustaf Adolf. — 205. Tötterman, Emil. — 206. Holmlund, Ida. — 207. Holmberg, Eva. — 208. Julin, Karl. — 209. Silfverberg, Gustaf Adolf. — 210. Nordman, Julius. — 211. Tötterman, Karl. — 212. Österlund, Karl Johan. — 213. Vesterlund, Verner. — 214. Österlund, Alfred. — 215. Kurvinen, Isak. — 216. Ryyänen, Gustaf Adolf. — 217. Lindholm, Frithiof. — 218. Nemlander, Arthur. — 219. Tötterman, Alfred. — 220. Nyholm, Nils. — 221. Fröberg, Gustaf. — 222. Korander, Edvard. — 223. Lindroos, Alexander. — 224. Lindholm, Fredrik. — 225. Grankvist, Wilhelm. — 226. Eriksson, Henrik Wilhelm. — 227. Finander, Albin Bernhard. — 228. Judén, Arthur Wilhelm. — 229. Törnroos, Frans Robert. — 230. Törnroos, Karl Emil. — 231. Lindholm, Axel. — 232. Lamberg, Johan Evert. — 233. Asp, Karl Ferdinand. — 234. Holmberg, Johan Theodor. — 235. Sittkoff, Nikolai. — 236. Tschereda, Nicolai. — 237. Fagerstedt, Karl Albert. — 238. Vahlroos, Karl Fredrik. — 239. Krook, Karl Edvard. — 240. Nyström, Karl Ivar. — 241. Rohn, Arthur Hugo. — 242. Nordberg, Gustaf Valdemar. — 243. Friman, Gustaf Adolf. — 244. Rössiger, Max Bruno. — 245. Luther, Fredrik Herman Max. — 246. Vahlström, Gustaf Adolf. — 247. Geidel, Herman. — 248. Vickberg, Axel Valfrid. — 249. Vickström, Verner Valfrid. — 250. Werner, Georg Theodor. — 251. Björkell, Julius. — 252. Brinkman, Albert. — 253. Beyer, Otto. — 254. Hellström, Albin. — 255. Liukkonen, Otto. — 256. Jakobsson, Johan. — 257. Eklund,

Emmi. — 258. Lindholm, Johan Edvard. — 259. Henriksson, Henrik Reinhold. — 260. Stenblom, Alexander Magnus. — 261. Lönnroth, Carl Henrik. — 262. Kuusisto, Aleksander. — 263. Törnroos, Emil Konstantin. — 264. Gavriloff, Nikolai. — 265. Kreander, Karl Gustaf. — 266. Schultz, Yrjö Theodor. — 267. Lanér, Johan Leonard. — 268. Engholm, Karl. — 269. Hornborg, Victor Alexander. — 270. Lybeck, Bernhard. — 271. Karlsson, Otto Johannes. — 272. Lönnfors, Erik Johan. — 273. Lönnroth, Johan Edvard. — 274. Helander, Johan Albert. — 275. Schauman, Camillus. — 276. Lindtstedt, Otto. — 277. Nordling, Edvard. — 278. Kosk, Johan Albert. — 279. Forsman, Karl Israel. — 280. Pettersson, August Sigfrid. — 281. Wahlström, Otto Alfred. — 282. Wahlstein, Johan Petter. — 283. Johansson, Karl. — 284. Nymalm, Karl Felix. — 285. Westerling, Karl Arvid. — 286. Berlin, Klas Arvid. — 287. Julkunen, Karl Gustaf. — 288. Hänninen, Axel Fredrik. — 289. Henriksson, Karl Fredrik. — 290. Hoffman, Fredrik Wilhelm. — 291. Tenna, Mikael. — 292. Sjöblom, Gustaf Adolf. — 293. Lindeqvist, Karl Johan. — 294. Lindstedt, Aina Maria. — 295. Arnfelt, Hjalmar Constantin. — 296. Roth, Johan Karl Wilhelm. — 297. Rehell, Knut Felix. — 298. Westerlund, Karl Emil. — 299. Aspholm, Karl Johan. — 300. Koskinen, Otto Emil. — 301. Saxberg, Johan. — 302. Pijalkoffski, Aleksander. — 303. Kalnin, Andreas. — 304. Eskolin, Gustaf Aexius. — 305. Enghblom, Erland. — 306. Salminen, Robert. — 307. Engblom, Edvin. — 308. Pihl, Evert. — 309. Rosenberg, Felix Ludvig. — 310. Sjöberg, Anton Alexander. — 311. Lönnberg, Frans Magnus. — 312. Heikell, Anders Johan. — 313. Blomqvist, Karl Johannes. — 314. Lundström, Karl Albert Leonard. — 315. Ojala, Hjalmar Leander. — 316. Suni, Antti. — 317. Rissanen, Antti Johan. — 318. Salin, Leonard. — 319. Koppel, Max. — 320. Lystinen, Johannes. — 321. Jonasson, Viktor. — 322. Stenholm, Karl Ferdinand. — 323. Heinemann, Julius. — 324. Burberg, Eugen. — 325. Bärlund, Adolf. — 326. Johansson, Karl Henrik. — 327. Forsström, Frans Jakob. — 328. Wiberg, Arthur. — 329. Salin, Johan Edvard. — 330. Johansson, Herman. — 331. Lindeberg, Karl Gustaf Ferdinand. — 332. Skarp, Johan. — 333. Nykänen, Johan Sigfrid. — 334. Ekholm, Fredrik Wilhelm. — 335. Lindeberg, Oskar Julius. — 336. Pelander, Ernst Edvard.

Kuopion osastosta. — Från Kuopio afdelning. 318. Malmström, Karl Fredrik. — 319. Vainio, Emil. — 320. Suomalainen, Vilho. — 321. Kylander, Emil. — 322. Walkonen, Yrjö Anshelm. — 323. Heino, Emil. — 324. Hovi, Johan Alfred. — 325. Waronen, Viktor. — 326. Toivonen, Kustaa Oskar. — 327. Kröger, Wilhelm. — 328. Svahn, Henrik Emil. — 329. Eskelinen, Pekka. — 330. Silvendoinen, Edvin. — 331. Parviainen, Kaarlo. — 332. Miettinen, Mikko. — 333. Halonen, Anders Ferdinand. — 334. Rissanen, Oskar. — 335. Kinnunen, Pekka. — 336. Räsänen, Kusti. — 337. Muona, Kusti Vilho. — 338. Kuronen, Johan Henrik. — 339. Kekäläinen, August. — 340. Antikainen, Arvid. — 341. Styf, Otto Wilhelm. — 342. Markkanen, Henrik. — 343. Räsänen, Johan Henrik. — 344. Paldan, Herman. — 345. Tuhkanen, Ivar. — 346. Kovanen, Oskar. — 347. Mustonen, Johan Henrik.

Porvoon osastosta. — Från Borgå afdelning. 348. Bäckman, Karl Frithiof. — 349. Forstén, August. — 350. Nyrin, Johan William. — 351. Rosenqvist, Carl Herman. — 352. Friskberg, Johan Arthur. — 353. Kirkkala, Johan Väinö. — 354. Räsänen, Oskar. — 355. Wickström, Karl Wilhelm. — 356. Malm, August. — 357. Mennander, Kaarlo. — 358. Forsblom, Gustaf Adolf. — 359. Nordling, Arthur. — 360. Mattsson, Viktor. — 361. Lagerqvist, Carl Wilhelm. — 362. Forstén, Carl Wilhelm. — 363. Johansson, Albert Ferdinand. — 364. Korhonen, Oskari.

Valitkaa valtuutettuja!

Helsingin Kirjaltajain Yhdistyksen jäseniä kehoitetaan kaikissa painoissa valitsemaan valtuutettuja tälle vuodelle.

H. K. Y. Toimikunta.

Valj fullmäktige!

Medlemmar af Typografernes Förening i Helsingfors uppmanas att å tryckerierna utse fullmäktig för innevarande år.

H. T. F. Bestyrelse.

När grunden skall byggas.

Det länge bebådade Finska Typograförbundet är nu så till vida en verklighet, att vägen står öppen för lagbunden värksamhet, samt att några förarbeten blifvit gjorda för detsamma vidare ordnande. Många äro de, som tänkt högt om detta förbund och som med rätta kommit till det resultat, att en sammanslutning, tagen i stort, är för arbetarne i gemen en lifssak, en fråga af reformerande natur. Utan tvifvel måste man erkänna, att en sådan sammanslutning är den rätta och kanske enda utväg den obemedlade har att välja, om han i viss mån skall kunna göra sin ställning oberoende af skiftningarna i lifvet, samt om han ej vill låta sin röst förklunga ohörd, när frågan gäller rimliga anspråk från hans sida. Den goda tanken, på hvilken vårt förbund stöder sig, måste erkännas af alla, som hafva kunskap om dess ändamål och bärkraft; endast den liknöjde, kortsynte och egoistiske kan misstyda eller tadla ett sådant företag.

Men vore förbundstanken huru storslagen som helst, så kan densamma dock genom en oomtänksam förvaltning ganska lätt blifva bortfuskad. Skulle nu det unga förbund vi bildat stanna vid en misslyckad försöksmanöver, då kunna vi också vara förvissade om, att denna idé ej på långliga tider äno skall upptagas i vårt land, och farväl då också alla våra framtidsförhoppningar. Vore detta ingalunda sagdt för att misströsta, utan endast som ett gif akt. Vi hafva dess bättre ingen anledning att tvifla på vårt förbunds framtid; tvärtom kunna vi med så mycket större tillförsikt sätta tro till företagens lyckliga utgång, som vi hafva ett godt exempel i Svenska Typograförbundet, från hvilket vi inhämtat idén, och af hvars erfarenheter vi i många stycken böra kunna draga nytta. Det är sant, att våra inre förhållanden ej äro fullt jämförliga med andra länders, liksom äfven fältet hos oss skall blifva svårare att uppbereta, i följd af att man i vårt land ännu icke öfveralt inser förbundets betydelse, samt emedan vi öfverhufvudtaget här äro mindre rörliga. De flesta eller åtminstone de mera försigkomna äro dock allaredan mogna för idén, och förr eller senare blir tvifvelsutän förbundstankens rätta värde allmänt insedt. Vi hafva således ej någon giltig anledning att vara missmodiga.

Må vi då med sans och kraft gå till värket. En stor del af förbundets väl och ve är beroende af den väg vi i början inslä. Öfverväge därför hvar och en hvad som står på spel, ty det är nu, om någonsin, det kräves uppoffring af oss. Vi böra sätta alla våra krafter i gång för vår plans fullbordande — alla böra betrakta sig som en kugg i det stora drifhjulet. Endast då kunna vi med visshet veta, att framtiden skall löna vår sträfvan. Hafva vi en gång förmått bygga en fast och pålitlig grund, så hafva vi också öfvervunnit det största hindret, ty så snart vårt förbund fått stadigt fotfäste hos oss, skall det icke störta för första vindkast.

Olenkohan oikeassa?

Eräs entinen työtoverini kirjoitti:

„Hyvä veljeni!

Se on tämä elämä täällä meidän paikkakunnalla sellaista jollaiseksi sen hyvin arvaat itsensä. Usein saa lukea sanomalehdissä ilmoituksen yksi, kaksi, kolme jopa neljäkin latojaa saa „pysyvää” työtä siinä ja siinä kirjapainossa, joten ei ainakaan ole pelkoa joutilaaksi joutumisesta. Mutta arvaatko, veli hyvä, minkälaisia nuo paikat ovat? — Ajattelin! Teen työtä erään sanomalehden latojana, jossa toimessa viruu työpäiväni 14 à 15 tuntia pitkäksi, jopa joskus pitemmäksikin. Vielä lankeaa suurin osa tuosta työajastani sille osalle vuorokautta, jonka muut ihmiset — vieläpä eläimetkin — omistavat levoksansa. Olen nimittäin pakoitettu leipääni saadakseen yöllä työskentelemään.

Kun olisi meillä täällä edes jotakuinkin käytännölliset työhuoneet ei se niin vaikeaa ja rasit-

tavaa olisikaan, mutta kun on yhteen ainoaan huoneeseen asetettu kaikki mahdolliset kirjapainotarpeet, petroleumimoottori, painimet, vormujen huuhtomiskaukalot, stereotyperauslaitos y. m. Sanalla sanoen kaikki mitä talossa toimitaan, niinkuin oli siellä edellisessä työpaikassakin.

Olen sanonut itseni ulos paikastani sillä rintani on nykyään tuntunut hyvin kipeältä enkä luule jaksavani pitemmältä yötyötä kestää. Täytynee koettaa hankkia jostakin hiukan ihmisellisempi paikka jos onnistuu saamaan.

Veljesi.“

Tuskin oli kulunut viikkokautta kun sain tiedon että, tuo toverini oli kuollut, että kirjeen kirjoittaja oli toivonsa mukaan saanut paremman paikan — kun ei enään jaksanut pitemmältä tuota yötyötä kestää. Oli sortunut tuon meikäläisten vainolaisen keuhkotaudin uhriksi.

Tämä tieto teki minuun kolkon vaikutuksen. Tuo nuori, vielä noin nuori, sitten reipas toverini kuollut keuhkotautiin. Hän, joka aina kerskaili, ettei heidän koko suvussaan sellaista tautia ollut koskaan ollut, „sillä mistäpä se tauti sinne sydänmaalle olisi osannut” jutteli hän leikkillä, ollen oikea ehta Suomen sydänmaan poika. — Ja nyt oli tuo tauti kuitenkin tehnyt lopun hänestä.

Tuntui niinkuin sallimus olisi tahtonut ivailta hänen kanssaan, tahtonut näyttää että hänellä se kuitenkin on valta ja voima. Mutta tuntui tuo mielessä siltäkin kuin hänen kuolemansa vaikuttimena olisi ollut muukin ei vaan paljas sallimus. Teki mieleni syyttämään jotakuta tuon ystäväni kuolemasta. En syyttänyt Jumalata, en sallimusta, — syytin kirjapainojen työhuoneita, noiden työhuoneiden omistajia, jotka kieltävät levon työmiehitänsä muutamana pennin kartuttamiseksi lihavaan kukkaroonsa, jotka kiusaavat heitä epäterveellisissä, lain ja asetusten kieltämissä työhuoneissa tuntematta ollenkaan niitä tuskia, joita heidän käskyläisillään on kärsittävänsä. Tiesin varmasti heidän olevan suurena syyinä tuon toveriparkani elämän lyhyteen.

Mutta mitäpä tuosta. Kai he ajattelivat näin: Eihän tällaisessa tapauksessa lakikaan mitään taida, sillä kukapahan siitä perään kysyisi? Ja mitä ne työmiehet niin hyviä palatseja tarvitsevat. Tosinhan ne ei ole nuo työhuoneet ihan laillisia, vaan missäpä ne nyt niin pykälien mukaisia lienevät. Voihan minä, kun ammatintarkastajan tiedän tulevan, antaa lakaisuttua lattiat ja sammuttaa tulen stereotypeerausunista, muussa tapauksessa kai hän nuo laitokset pois komentaisi. — Huono aika, eihän sitä kannata. Mitäpä minä siitä välitän, jos ne työmiehet murisevat ja kirjoittelevat „Gutenbergiinsa”, — en ole tietävänikään. Enhän minä niin kovin huono työmiehiäni kohtaan ole ollutkaan. Eikähän ne työhuoneiden takia kuole, vaan oman ikänsä lyhydestä ja minkäs minä sille taidan.

Niin he ajattelivat.

Mutta minä luulen, että ainakin sen tuomarin ja ammatintarkastajan silmissä, joka meidän kaikkien työt ja toimet tarkastaa, he jäävät kun jäävätkin tuon toveriparkani, kuten monen muunkin meikäläisen iän lyhentäjäksi.

Lieneenköhän oikeassa? Kenties en? Mutta kenpäties olenkin.

— ikä —

Muistakaa

Suomen Kirjanp. Apuyhdistyksen

Arpajaisia

Helmikuun 13 ja 14 p:nä 1897.

Liiton alalta. Från förbundsområdet.

Kuopiosta. Kirjaltajaliiton jäsenten kokouksessa joulukuun 20 p:nä 1896 valittiin puheenjohtajaksi faktori Y. A. Valkonen ja pöytäkirjan pitäjäksi hra J. H. Mustonen. — Kokoukseen saapuneille jäsenille ilmoitettiin, että kokous oli vaaleja varten kokoon kutsuttu. — Varsinaiseksi jäseniksi liittohallitukseen tulivat valituiksi herrat: J. A. Kosk, C. A. Bernström, A. J. Jakobsson, K. Forsman, Fr. Saastamoinen, R. Ahlstedt ja K. Mandelin, kukin kuudellatoista (16) äänellä. — Varajäseniksi liittohallitukseen tulivat valituiksi hrat: F. F. V. Ahlroos, Alb. Karjalainen, A. Stampell, O. A. Nyman ja J. Holmberg, kukin neljällatoista (14) äänellä. — Tilintarkastajiksi tulivat valituiksi herrat: G. Ehnberg, E. K. Rosenberg, A. Finander, J. A. Snell ja E. Tötterman kukin neljällatoista (14) äänellä. — Vara-tilintarkastajiksi valittiin herrat: E. Mustonen, E. Eriksson, E. Lanér, C. Lönnberg ja Joh. Lindholm, kukin neljällatoista (14) äänellä.

Porvoosta. Kirjaltajaklubin ylimääräisessä kokouksessa sunnuntaina 20 p. joulukuuta 1896 oli saapuvilla 15 jäsentä. — Toimitetussa vaalissa liittohallitukseen saivat hrat J. A. Kosk 15, R. Ahlstedt 15, C. A. Bernström 15, A. J. Jakobsson 14, K. Forsman 14, Fr. Saastamoinen 13 ja Alb. Karjalainen 13 ääntä. — Vaalissa liittohallituksen varajäseniksi saivat hrat K. Mandelin 11, F. F. V. Ahlroos 9, J. Holmberg 9, A. Stampell 8 ja E. Tötterman 7 ääntä. — Tilintarkastajiksi valittiin hrat G. Ehnberg 14, A. Finander 14, J. A. Snell 13, K. Skogster 8 ja O. Lindstedt 8 ääntä. — Tilintarkastajain varajäseniksi valittiin hrat Joh. Lindholm 14, E. Lanér 10, C. Lönnberg 9, E. Erikson 7 ja K. Johansson 7 äänellä.

Vapaita sanoja. Fria ord.

Väkijuomat pois yhdistyksestämme!

On olemassa monta seikkaa, tärkeätä kysymystä, jotka ajattelemattomuuden ja toisten kiihotusten kautta saavat voiton vähemmistöstä, olkoonpa kysymyksessä asia mikä hyvänsä. Mutta tuskin vaan, uskallamme epäillä, tulisiko raittiusasian osaksi meikäläisiltä tätä armonosotusta edes kohtuuden kantaan katsoen. Sitä ei ainakaan osottanut täkäl. kirjaltajayhdistyksen viimeinen ravintolakysymys, jolloin oli kysymyksessä väkijuomain anniskelun poistaminen yhd. huoneustosta. Jyrkkää vastarintaa saavutti raittiusasia silloin usealta taholta. Väkijuomat sitävastoin suurta, yleishurmaavaa kannatusta. Sen (väkijuomain nimittäin) sanottiin olevan aivan välttämättömän, yhdistyksen pääpylvään ja pystyssä pitäjän — ehkä kohentajankin, jos niin tarvitaan ja otaksutaan. — Mitä sanottuun asiaan muuten tulee, emme tahdo siihen nyyhkiä sanalla eli toisella. Sanomme vaan esityksemme lyhykäisesti, että olisi aivan välttämätöntä väkijuomain poistaminen täkäl. kirjaltajayhd. huoneustosta. Sillä väkijuomain anniskelu on jo siksi paljon matkansaattanut rettelöitä ja ikävyyksiä yhdistyksestämme, että sen synnit eivät mahtuisi aivan pieneen „mustaan kirjaan”. Ja siktoisekseen väkijuomat eivät kuulu yhdist. ohjelmaan. Toinen, jalompi tarkoitus sillä on olemassa, vaikka tätä tarkoitusta aivan väärinkäytetään — aivan omavaltaisesti.

Usealta taholta tehdään — kukatiesi ymmärtämättömyydessä tai pelkuruudessa, jäsenluvun vähenevän — väitöksiä siitä, että yhdist. tulisi kuoleutumaan, jos väkijuomat pysytteleisivät kapakkain ja anniskelujen seinien sisällä eivätkä loistaisi ja houkutteleisi sen jäseniä „pienelle” huoneustoonsa. Tämä väite ei mitenkään voi pitää paikkaansa; se, joka näin pikkumaisesti ja ajattelemattomasti tekisi, saisikin ainaiseksi jäädä pois yhdist., jos ei ilman väkijuomia tulisi aikaan. Se kyllä on paremmin luultavaa, että jäsenluku tulisi nousemaan ainakin naispuolisista ammatti-

laisistamme. Löytyy naisia, jotka eivät ennen liity yhdist. ennen kuin kapakka on poistettu; emmekä voi väittää, ettei löydy miehiäkkin, jotka halveksivat sellaista seuruetta lähestyä.

Suljemme esityksemme yhdist. arv. jäsenten huomioon, toivolla, että se saavuttaisi suosiota ensi vuosikokouksessa, jolloin tullee kysymys ravintolan poistamisesta yhdist. huoneustosta.

Muutamit raittiutta harrastavat.

Uutisia. Notiser.

— **Kirjanpainajain matka-apukassan** kokouksessa viime sunnuntaina päätettiin mainittu rahasto yksimielisesti liittää Kirjaltajaliittoon Helsingin osaston puolesta. Maaseutu-osastojen päätökset, niiden, joiden kokous on ollut samana päivänä, tulee olla täällä ennen t. k:n 20 päivää.

— **Uusia kirjapainoja.** Fil. kand. Teodor Maximilian Dahlgren on saanut luvan Käkisalmen kaupunkiin perustaa kirjapainon ja siellä omalla edesvastauksellaan harjoittaa kirjapainoliikettä. Samoin on kirjapainaja O. W. Backman Kuopiosta saanut asianomaisen luvan perustaa kirjapainon Iisalmen kaupunkiin.

Kirjaltaja Rob. Emil Berg on saanut luvan ottaa haltuunsa neiti Ilma Sofia Kloströmin omistaman kirjapainon Kokkolassa.

— **Vna 1896 kuolleita kirjaltajia.** Kulu-
neen vuoden aikana on manalle muuttaneet seuraavat kirjaltajat: J. V. Olin Helsingissä 24 v., Kaarlo E. Eklund Tampereella 22 v., neiti Vilhelmiina Grönlund Pälkäneellä 23 v., kirjapainon faktori Frans Theodor Lindell Helsingissä 39 v., Johan Pirhonen Helsingissä 42 v., L. L. Lindholm Viipurissa 32 v., A. J. Nordberg Helsingissä 75 v., Hj. Kallio Jyväskylässä 25 v., B. Kokko Vaasassa 24 v.

— **Kuolleita.** Kirjaltaja Johan Evert Holmberg kuoli keuhkotautiin täällä t. k. 4 p:nä 31 v. vanhana. Vainajaa, joka oli tunnettu hiljaiseksi ja kunnan miehiksi, jäi suuremaan leski ja kaksi alaikäistä lasta.

Niinikään kuoli keuhkautiin, tuohon meikäläisten ainaiseen surmaajaan kirjaltaja *Kustaa Adolf Wallenius* Maariansairaalassa täällä t. k. 6 p. ainoastaan 26 v. vanhana. Vainaja, joka oli syntynyt Turusta, jossa myös oppiaikansa suoritti, työskenteli viimeksi Hufvudstadsbladetin uudessa kirjapainossa. Lähinnä suree häntä, paitsi toverit, vaimo ja yksi lapsi.

Suurta kiitosta ansaitsee se avuliaisuus, jota H:bladetin kirjapainon isännistö on osottanut vainajaa kohtaan hänen sairauden aikana, maksamalla täyden palkan ja antamalla hautausapua vielä 20 mk. Samaa tarkoitusta varten keräsivät vainajan työtoverit keskuudessaan noin 40 mk.

— **Lahjoitus.** Kirjapaino-oppilaat E. J. Vallenius, J. E. Frimodig ja E. Lindström, jotka lauantaina t. k. 2 p:nä pääsivät opista, lahjoittivat sen johdosta Suomen Kirjanpainajain apuyhdistyksen lisärahaan vanhusten eläkkeen turvaamiseksi 50 markkaa kukin eli yhteensä 150 mk. Nuoret lahjoittajat työskentelevät Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainon osakeyhtiön kirjapainossa, ovat siten tahtoneet antaa kannatustaan niille arpajaisille, joiden kautta yhdistys aikoo ensi helmikuulla kääntyä suuren yleisön puoleen samaa tarkoitusta varten. — U. S.

— **Työväestön juhla.** Uudenvuoden aattoiltana oli F. Tilgmannin osakeyhtiö kutsunut koko lukuisan työväestönsä illan viettoon oopperakavilaan. Iltaruonan jälkeen huviteltiin tanssilla ja laululla, jota paitsi rouva Svea Tilgmann kertoi sadun. Kun uuden vuoden hetki löi, kiitti hra F. Tilgmann väestöä harrastuksestaan ja ahkeruudestaan kuluneena vuonna sekä toivotti onnea uudelle.

— **Puku-iltamaan,** jonka täk. kirjanpainajayhd. juhlatomikunta toimeenpani loppia-iltana Uusmaalaisen osakunnan huoneustossa, saapui väkeä verrattain vähän, katsoen siihen, mitä hyvää ohjelma tarjosi. Ohjelma, joka ei ollutkaan aivan tavallinen, alkoi yhd. soittokunnan soitolla. Seurasi sitten kuplettilauluja, joita hra *Huttunen* esitti, jotka saavuttivat suurta mieltymystä, hain *Holländerin* ja *Rosenbergin* esittämää vuorolaulua ja yhd. laulukunnan laulua, joita käten taputuksilla palkittiin. Pienen loma-ajan jälkeen saatiin taas kuulla kuplettilauluja hra *Wasmuthin* esittämänä, jotka, vaikkakin saksankielisinä, mutta hyvin esitettyinä, saivat ansaitun suosion. Tähän päättyi iltaman n. s. hengellinen puoli, mutta jällellä oli vielä ruumiillinen puoli, tanssi, jota kestitkin sitten yli puolen yön.

— **Faktoriksi** Hämmäläisen kirjapainoon Hämeenlinnaan hra Öhrnbergin sijaan, joka muuttaa Tampereelle Tampereen Uutisten kirjapainoon, tulee hra *A. H. Ilkonen* Suomal. Kirjallisuuden Seuran kirjapainosta täältä.

Faktoriksi Käkisalmen uuteen kirjapainoon tullee hra *J. Roiha* Viipurista.

— **Opista** ovat päässeet joulukuun viime päivänä Simeliuksen perill. kirjapainossa neiti *Alexandra Gustafsson*, koneosastolla, sekä *J. Thomasson* ja *K. Isaksson*, latomaosastolla.

— **Ett hälsningstelegram** aflät förbundsstyrelsen till Svenska Typograförbundets 10-års fest. Hälsningen lydte: „Finska Typograförbundets styrelse, i dag konstituerad, sänder som sin första åtgärd en hjärtlig hälsning på 10-årsdagen äfvensom ett tack för den handräckning det erhållit för realiseradet af sin förbundstanke. Förbundsstyrelsen“. — Härå anlände följande: „Tack-samt vänliga hägkomsten på minnesdagen sändes bästa välgångsönskningar för fortsättning i edert påbörjade arbete. Svenska Typograförbundet, genom Mårtensson“.

— **För de nyårsgratulationer** som redhaft nöjet mottaga, uttala vi här vår tack. Några af dessa kort äro smakfullt utförda typografiska mönster, hvilket vi, inom parentes sagdt, ej kunna underlåta att nämna.

Glöm icke

Finska Typografernas

Understödsförenings

Lotteri

den 13 o. 14 Februari.

Om färgtryckets praktiska natur.

En stämman från Ungarn.

Trots färgtryckets förfullkomning finnes det ännu i dag mången fackman, som totalt afhåller sig från alt s. k. mångfärgstryck. Orsaken därtill är den, att dessa fackmän icke tillräckligt studerat färgtryckets grundelement, och slutligen, i följd däråf nödgats uppgifva de kostsamma försöken därmed.

Likväl bör man nu för tiden betrakta färgtrycket icke blott från konstnärns-, utan äfven från affärssynpunkt. Boktryckaren måste hålla sig skadslös för de utgifter som åhvälfvas honom genom publikens förfinaade smak och anspråk på färgtryck.

Satsen behöfver icke nödvändigtvis vara komplicerad, ty det modärna stil- och prydnadsmate-

rialet är så beskaffadt, att sättaren genom ett rätt och förståndigt användande af detsamma kan uppnå den största mångfaldighet. Ett accidensarbete infattas nu för tiden icke mera i kvadrat-form; detta är endast fallet med arbeten af allvarsam karaktär, såsom t. ex. enkla boktitlar, betyg och likartade dokument. Tillfällighetstryck, såsom firmakort, inbjudningar, breffhufvud, etc., hafva redan för lång tid sedan aflagt tvångströjan och prydas icke mera enligt detta föråldrade mod. Det är bättre att alldeles utelämma alla infattningar, än att använda dem oriktigt. Man må i stället pryda satsen med andra vackra saker, hvilka bättre passa till arbetets karaktär. En mindre list, ett ornament eller en vignett upptill, nedtill, på sidorna eller i ett hörn af satsen gör mera effekt och är vackrare än en tung och otymlig infattning. Meningen är dock icke, att dessa infattningar aldrig böra begagnas, ty hvarför skulle de väl finnas å tryckerierna. Men den, som icke är förtrogen med ornamentik och som icke äger förmåga att rätt sammanställa infattningar, må försiktigt umgås därmed. Till reklamsaker, såsom priskuranten o. d, hvilka vanligtvis på titelbladet förda mera prydnader och flera färger samt äfven större uppfinningstalang, kunna infattningar godt komma till pass i förening med andra prydnader.

En viktig sak vid färgtryck är, att satsens väsentligaste delar blifva trykta i någon bruten färg, hvarmed förstas mörkbrun, mörkblå eller mörkgrön (oliv). Till det andra trycket, hvartill en upplifvande färg bör väljas, kan ljusblått användas tillsammans med mörkbrunt, ljusrött eller ljusbrunt tillsammans med mörkblått, rött med brutet blått, ljusrött eller violett tillsammans med mörkgrönt.

Blandringarnas beståndsdelar äro följande:

De ofvannämnda tre mörka färgerna erhållas genom att grundfärgerna uppblandas med en tredjedel svart färg.

De bruna färgerna låta sällan rifva sig väl och äro svåra att uppdraga på formen, hvarför man gör bättre i att själf tillreda desamma. Detta går för sig genom att blanda svart färg med röd alt efter som man önskar sig nyansen mörkare eller ljusare. Om man vill hafva färgen „varmare“, bör man tillsätta något terra di sienna eller miloriblått. Mörkgrön färg kan tillredas på många sätt, t. ex.:

- 1) $\frac{2}{5}$ svart, $\frac{2}{5}$ ren s. k. sidengrön och $\frac{1}{5}$ blå färg;
- 2) $\frac{2}{5}$ svart, $\frac{2}{5}$ sitrongult, $\frac{1}{5}$ miloriblått;
- 3) $\frac{2}{5}$ svart, $\frac{3}{5}$ sidengrönt.

Såsom tredje färg må tagas ton i ljusa skiftningar, såsom chamois, ljusgrönt, ljusblått, rosa eller ljusgrått. Dessa färgskiftningar erhållas genom blandning med $\frac{1}{5}$ stofffärg till $\frac{4}{5}$ fernissa. Tonfärgen, som bör tryckas sist, skall vara genomskinlig. (Forts.)

Till invalidfonden

influtna medel fr. $\frac{15}{10}$ — $\frac{31}{12}$ 96.

Af hr G. A. Lindström, genom hr J. A. Snell	Fmk 50:—
Från Simelii tryckeri, genom tillfällig insamling	10: 30
Weilin & Göös' tr.	7: 40
Finska Litteraturs. tr.	7: 18
Nya Pressens tr.	3: 50
Simelii arfvingars tr.	3: 25
Pettersson & Co tr.	2: 60
Typogr. föreningen	2: 15
Centraltryckeriet	1: 03
Saltzsteins tr.	—: 54
Senatens tr.	—: 50
G. Arvidsons tr.	—: —
Freneckell & Sons tr.	—: —
Hufvudstadsbl. tr.	—: —
Päivälehtis tryckeri.	—: —
F. Tilgmanns tr.	—: —
Uusi Suometars sättare	—: —
Summa Fmk 88: 43	

H:fors $\frac{31}{12}$ 96.

J. S.

Helsingissä 1897.

J. Simeliuksen perillisten kirjapaino osakeyhtiö.